

IDEOLOOGIA KASV HIINA VÄLISPOLIITIKAS

Hiina välispoliitika ideologiseerimine võib hägustada Hiina arusaama maailmast.

Hiina on viimase aasta jooksul selgelt intensiivistanud Euroopa-suunalist mõjutustegevust.

“Vööndi ja tee” initsiatiiv on Hiina globaalses strateegias endiselt kesksel kohal.

Hiina on pärast koroonapiirangute kaotamist 2023. aasta jaanuaris selgelt intensiivistanud katseid Euroopat positiivselt kaasata. Hiina pikem plaan Euroopa ja USA vahele lõhe lüüa ei ole muutunud. Töötasandil otsitakse EL-iga ühiseid huve, et Hiinat aktiivselt läbirääkimiste laua taga hoida ning seeläbi mõjutada EL-i, et selle otsused oleksid Hiina suhtes soosivamad.

Hiina on aktiivselt hakanud kutsuma Euroopa riikide ametnikke Hiinasse tutvumisreisidele, makstes sellised sõidud tihti täielikult kinni. Hiina eesmärk on selliste turismipakettide abil muuta EL-i ametnike hoiakuid Hiina suhtes positiivsemaks. Ühtlasi on Hiina Kommunistlik Partei (HKP) seadnud ülesandeks tihendada poliitilisi suhteid samameelsete välismaalaste ja parteidega. See on osa positiivse kaasamise strateegiast. Eeloleva aasta jooksul see trend jätkub. Välisluureamet tuletab aga meelde, et Hiina värbab välismaalasi just Hiinas.

Ukraina sõja kontekstis on Hiina alustanud ühe narratiivi levitamist, milleks on Hiina sõnum Ukraina abistamisest. Hiina on suhtekorraldusspinnina hakanud rõhutama, et Hiina abi Ukrainale tähendab Venemaa hoiatamist tuumarelva kasutamise eest. Samuti levitatakse narratiivi, et Hiinale on Ukraina mured kogu aeg korda läinud ning seepärast on Hiina välja tulnud rahuplaaniga. Rahuplaanis on aga punkt „kõikide osapoolte huvidega arvestamine“ ehk Venemaa huvidega arvestamine. See narratiiv sobitub hästi Hiina globaalse julgeolekuinitsiatiiviga, mille eesmärk on sarnaselt Venemaaga lõhkuda praegu kehtiv Euroopa julgeolekuarhitektuur ning ehitada see taas üles juba enda huve arvestades.

HKP juurutab üha sügavamalt Xi Jinpingi mõttelugu. Xi Jinpingi ideoloogia järjest mastaapsem institutsionaliseerimine võib esmapilgul tunduda Hiina siseasjana, kuid sellegipoolest on rohkem märgata trendi, kuidas sügavalt ideologiseeritud maailmapilt hakkab hägustama Hiina diplomaatide, ajakirjanike ja mõttekodalaste arusaama maailmast. Sellega seoses võib tekkida oht, et Hiina hindab rahvusvahelisi olukordi valesti või ei pruugi tema kalkulatsioonid tunduda Läänele ratsionaalsed ja seal hinnatakse omakorda valesti Hiina võimalikke käike. Läänel on vaja oluliselt rohkem mõista seda, kuidas Hiina maailma näeb, ning Hiina välispoliitilisi otsuseid analüüsides vähem lähtuda Läänele ratsionaalsena tunduvatest mõttemustritest.

Välispoliitilises strateegias on Hiina jaoks oma huvide ellu viimisel endiselt kesksel kohal „Vööndi ja tee“ initsiatiiv. Koroonaaastatel selle projektid kohati seiskusid ning mitu neist osutus ilmselgelt kahjulikuks ja peatati hoopis, kuid koroonapiirangute kaotamise järel näitab Hiina taas üles aktiivsust, et „Vööndi ja tee“ projektidega jätkata.